

Centre Cultural La Mercè • 21, 22 i 23 de març de 2003

1es JORNADES DE MEDI NATURAL A GIRONA

Ajuntament de Girona

una nova passió que no tan sols sorgeix de la percepció d'una renovada sensibilitat pel medi natural i la descoberta de l'entorn, sinó que apropa conceptes i enceta un debat serè sobre el patrimoni natural. Alhora posa l'interès sobre el paisatge en el qual es desenvolupen les activitats d'un procés de creixement que massa sovint ha apostat per una implantació industrial desmesurada i un desenvolupament econòmic que ha comportat la sistemàtica destrucció dels grans espais agrícoles, la degradació objectiva d'un territori cada cop més desendregat i macat.

Jornades com les de Girona trenquen el que

Ramon Folch ha definit com a «òptica del campanar», o sigui, «creure'ns que casa nostra és només la nostra parròquia», i des d'una proposta global aposten per l'esforç, l'esperit crític i la implicació de les noves generacions —fonamentals les intervencions fetes des dels espais destinats als alumnes dels centres de secundària— per proposar el nou missatge, que no és altre que cal descobrir i preservar l'entorn natural d'una ciutat conscient de la gran importància que té per a la pròpia supervivència la molta diversitat que l'envolta, un patrimoni dels humans però també de les tortugues, dels bolets o dels ratpenats.

Pau Lanao

L'exemple de Jorge Semprún

Els dies 25 i 26 d'abril, a la Sala de Graus de la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona es va celebrar el col·loqui internacional «Les espirals de la memòria», en què es va homenatjar la vida i l'obra de l'escriptor Jorge Semprún.

Si bé l'expectació que motiva Jorge Semprún, Pirineus enllà, és enorme, el ressò els dies abans del col·loqui internacional que l'homenatjava, «Les espirals de la memòria», va ser equiparable al reconeixement que l'escriptor i exmilitant comunista madrileny havia tingut fins ara a l'Estat espanyol. Personalitats com la seva no encaixen en l'actual (i secular) model de país que vol Espanya. I és que Semprún és, en aquests moments, l'únic intel·lectual espanyol que defensa un model plurinacional, pluricultural i plurilingüístic de l'Estat.

Durant els dos dies que va durar el col·loqui, Semprún va mostrar als seus vuitanta anys una actitud lúcida, irònica i compromesa que, com ell mateix va fer ressaltar, no sembla que agradi gaire. Perquè Semprún forma part dels darrers testimonis de la Guerra Civil, dels *perdedors* en la postguerra espanyola, dels deportats a camps de concentració

nazis i dels rebels en la repressió estalinista, i, com molts dels coneixedors de les barbàries del segle XX, advoca per la recuperació de la memòria històrica.

L'homenatge es va centrar, doncs, en la reflexió del seu itinerari intel·lectual i en l'anàlisi de la seva creació literària, és a dir, en l'obra de Federico Sánchez (el seu nom com a militant clandestí del PCE durant el franquisme), així com de la seva obra cinematogràfica. L'encert d'aquest punt de vista interdisciplinari del col·loqui va contribuir al fet que es pensés conjuntament en els diferents genocidis que han travessat el segle passat i en la representació artística que se n'ha derivat.

El col·loqui, que va omplir la Sala de Graus, el va coordinar el professor de literatura Xavier Pla, a través de la secció Francesc Eiximenis de l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes. A les jornades, van ser-hi presents

diversos intel·lectuals, com Octavi Martí, Javier Pradera, Josep Ramoneda, Vincent Duclert, Jordi Canal, David Serrano, Françoise Nicoladzé, Alain Brossat, Javier Cercas, Carles Torner o el mateix Xavier Pla. També hi va destacar l'èxit del debat entre els assistents, tant d'oradors com de públic, ja que la majoria d'intervencions portaven a nous temes de discussió i aprofundiment.

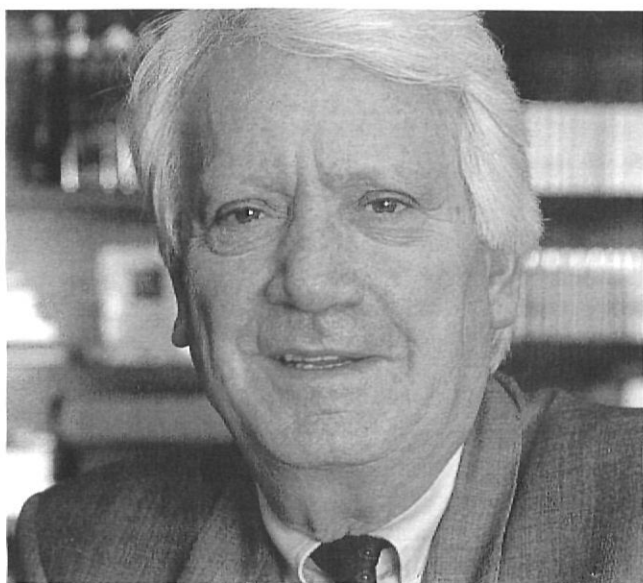
Semprún, pletòric, amb una actitud molt participativa, va voler compartir l'homenatge amb el seu íntim amic Antoni Tàpies –assistent a la inauguració institucional–, el qual va regalar a l'escriptor l'original del cartell que ha creat

especialment per al col·loqui. Les notes emotives van continuar amb la presència d'amics i coneguts, com Javier Pradera, Francesc Vicens o Josep Ramoneda.

La darrera jornada es va cloure amb un productiu debat sobre «La vigència del compromís», amb les valoracions de Manuel Guerrero, Javier Cercas, Xavier Pla, Carles Torner i, de manera espontània, Jorge Semprún, que, tot ressaltant la conveniència de la recreació literària de la memòria en un moment en què els últims testimonis són a punt de desaparèixer, va elogiar l'encert de Cercas amb el seu *Soldados de Salamina*.

Guillem Molla

Jorge Semprún, homenatjat a la UdG.

La restauració del castell de Farners

Amb la inauguració el passat 22 d'abril de la restauració del castell de Farners, aprofitant la tradicional diada del Cor, es va posar fi a un llarg projecte, finançat per la Generalitat, la Diputació de Girona i l'Ajuntament, destinat a protegir i consolidar una de les fortificacions medievals de les comarques gironines que en més bon estat han arribat fins als nostres dies.

El castell, juntament amb l'ermita de la Mare de Déu de Farners, que es troba al seu peu, són els símbols que més bé identifiquen l'origen de l'actual població de Santa Coloma. La seva construcció es remunta almenys a mitjan segle XI, quan el comte Ramon Berenguer I l'infedà al vescomte Ramon Folc de Cardona, el qual, al seu torn, el subinfedà a un vassall seu, Ramon Ramon de Farners, que en va ser el primer castlà. La seva principal activitat com a recinte defensiu es va donar al segle XV, quan el seu castlà, Arnau de Vilademany, es va enfrontar a la revolta remença dirigida per Francesc de Verntallat. Posteriorment el castell va anar perdent les funcions que l'havien originat, però encara va ser utilitzat ocasionalment com a fortificació en conflictes més recents, com en la guerra de Successió a la

corona hispànica del principi del segle XVIII.

El conjunt de la fortificació ocupa els dos cims que culminen en el turó dels Vents, si bé el cos principal, objecte de la intervenció, es troba en el cim més baix. Està format per una torre circular, integrada dins un recinte defensiu de planta trapezoïdal, i una segona torre exterior, quadrangular, que en defensa la seva entrada. Sembla que tot aquest conjunt forma una construcció unitària del final del segle XI, que coincideix amb la funció de domini feudal del territori. En una etapa posterior, el recinte va ser aixecat quatre metres més alt, amb un mur més prim, fet que va deixar un espai utilitzat com a camí de ronda interior.

La intervenció realitzada va tenir una fase inicial, amb l'excavació dirigida per Josep Maria